

Nationell arbetsfördelning

Europeiska kommissionens kontor för livsmedels- och veterinärfrågor, FVO, har genom sina inspektioner utvärderat vårt övervakningssystem och hur vi efterföljt lagstiftningen sedan början av vårt medlemskap i EU.

Under årens lopp har 256 rekommendationer utfärdats. Eviras uppgift har varit att nationellt försöka övertyga FVO om att rekommendationernas korrigerande åtgärder har verkställts. I slutet av förra året förelåg ännu 26 utvecklingspunkter, som hade konstaterats vid inspektionerna. Dessa är av varierande omfattning och av principiell natur och en del är nära knutna till veterinärers verksamhetsområde.

Inspektionerna kulminerade i föl med åtta inspektioner som omfattade alla sektorer inom projektet från åkern till bordet. Målet för inspektionerna i de olika länderna är, förutom att säkerställa den gemensamma lagstiftningens verkställighet, också att likrikta övervakningsfunktionerna i de olika länderna. Inspektörerna som utvärderar att övervakningen i alla 27 medlemsländer följer bestämmelserna respekterar de nationella strukturerna och grunderna för medlemsländernas lagstiftning. De organisatoriska lösningarna i medlemsländerna varierar oerhört mycket och inspektörerna gör inga jämförelser eller tar inte ens ställning till dem, förutom genom att evaluera hur lösningarna har verkställts och hur de har utfallit.

De preliminära uppskattningar som FVO publicerade om det finska systemets styrkor och utvecklingsbehov överraskade inte. De presenterade styrkorna ligger i varje vall delvis till grund för medborgarnas solida förtroende för livsmedelssäkerheten och för de professionella som i Finland jobbar inom den. Detta förtroende har verifierats genom åtskilliga enkäter och undersökningar. Samarbetet mellan olika aktörer samt öppenheten i övervakningen är en del av dessa styrkor. Trots att den praktiska administrativa beslutfattningen oftast ligger på en myndighet är andra aktörer också inblandade, så gott som alltid. Ju mer omfattande ärenden är under behandling, desto viktigare är ett fungerande informationsutbyte som en del av effektiva åtgärder. I Finland är det en stor fördel att vi känner varandra, att informationsutbytet fungerar, och att det har varit lätt att komma överens om arbetsfördelningen. Den foderbaserade salmonellaepidemin för ett år sedan är ett utmärkt exempel på detta. Då fördelades uppgifterna mellan myndigheter och näringen. Föreningen för bekämpning av djursjukdomar, ETT, har utan tvivel förtjänat sin uppskattning, i form av årets veterinärgärning, också för all annan verksamhet som föreningen under 15 år har utfört för att bekämpa djursjukdomar.

FVO fäster speciell uppmärksamhet vid vissa utvecklingsmål som har framkommit i samband med inspektionerna och vi har själva också letat efter lösningar på dem. Den nya veterinärvårdslagens inverkan på arbetsfördelningen mellan regional- och lokalförvaltningen uppföljs också på EU nivå. En speciell uppföljning får frågan om jäv och utvecklingen av till buds stående resurser. I denna arbetsfördelning som avgörs på nationell nivå spelar veterinärerna en avgörande roll både i förhållandet mellan nära kolleger och i att påverka politiska beslutsfattare. Det krävs en egen aktivitet av veterinärerna för att nya tjänster skall grundas och för att det skall bli möjligt att specialisera sig på olika uppgifter. Också på central och regional nivå måste man aktivt påverka saken bl a genom möten och information.

Veterinärvårdslagen har hamnat i rikets rubriker, speciellt via ett djurskyddsperspektiv. Jag anser att veterinärkåren med sin starka yrkeskunskap har goda förutsättningar för att visa att den behärskar också de mest krävande djurskyddsuppgifterna och samtidigt kan fungera för att förebygga dem. Förutom kunnande behövs inom yrkeskåren en stark gemensam vilja att fördela uppgifterna på ett vettigt sätt. Veterinärkåren har en chans att inverka på den nationella arbetsfördelningen för kommande decennier samt på hur systemet i praktiken fungerar.



Jaana Husu-Kallio
chefdirrektör, ELT, Evira